

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ В ЛЮБЛЯНІ (UNIVERZA V LJUBLJANI), СЛОВЕНІЯ**

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ДНІПРОВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
Кафедра філософії і педагогіки**

**ДНІПРОВСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ
Кафедра філософії
Кафедра соціально-гуманітарної освіти**

**ФІЛОСОФСЬКО-СВІТОГЛЯДНІ
ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНІ
КОНТЕКСТИ
НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ**

МАТЕРІАЛИ

**II міжнародної науково-практичної
конференції**

29 квітня 2020 р.

мислити, але і переживати» [1].

Пісня і музика супроводжує українця від народження впродовж усього життя і передає багатогранну і глибоку душу народу, його духовне багатство. У думках, приспівках, піснях у глибоко ліричній формі відображено весь культурно-історичний і мистецький шлях українського народу. Відтворені національно-визвольні і соціальні збурення, сторінки масового героїзму, душа, культурний і духовний розвиток народу. Саме звернення до народної і професійної музики допоможе молоді не втрати зв'язок з минулим, сформувати в собі цінності добра, краси, любові, честі, людяності, любові до рідної землі, духовності, пробуджує теплоту серця і ніжність душі, любов і прагнення до життя.

Музичне виховання – це формування духовних потреб людини, його моральних уявлень, інтелекту, розвитку ідейно-емоційного сприйняття та естетичної оцінки життєвих явищ. Тому, в Дніпровському педагогічному коледжі здобувачі освіти на музичному, дошкільному та шкільному відділеннях на заняттях з мистецтва, світової, української музичної літератури, основного, додаткового музичному інструментів, постановці голосу знайомляться з кращими творами українських композиторів класиків, кращими зразками сучасної української музики, відтворюють обрядові дійства. Хоровий колектив коледжу виконує хорові обробки українських композиторів минулого і сучасності, також в коледжі існує ансамбль народних інструментів, де здобувачі освіти не тільки грають українську музику, але мають можливість навчитися грати на українських народних інструментах, що сприяє залучання здобувачів освіти до української музичної культури. Музичне мистецтво як могутній засіб виховання цінне тим, що в ньому в концентрованому вигляді, естетичній формі матеріалізується непомітний для ока і часто незбагнений для розуму національний дух.

Список використаних джерел

1. Коган М. *Музыка в мире искусств. Советская музыка.* №3. 1987. 218 с.
2. Сухомлинський В. О. *Як виховати справжню людину.* - Твори в 5-ти т. - Т.2 - К., 1976. 670 с.
3. Маценко Ж. *Духовність: феномен психології та об'єкт виховання.* К.: Освіта України, 2010. 100 с.
4. Самбурская А. *Проблема духовности в современной психологии и музыкальном искусстве.* – Режим доступа: <http://alicepush.ucoz.ru/publ/2-1-0-9>
5. Фунтікова Н. В. *Формування у старшокласників образного мислення засобами мистецтва:* дис. кандидата пед. наук: 13.00.01. Луганськ, 2000. 224 с.
6. Шевченко Г. П. *Духовність та духовна культура особистості / Формування духовної культури учнівської молоді засобами мистецтва:* монографія. Луганськ: Вид-во СНУ ім. В.Даля, 2006. 192 с.

І. Ф. Прокопенко

*д. пед. н., проф, академік НАПНУ,
ректор Харківського національного педагогічного університету ім. Г.С. Сковороди*

НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ І ПЕДАГОГІКА МИРУ

Сьогодні незалежна Україна переживає складний період власної історії, відстоюючи свою державу, свободу і гідність нації. Війна увійшла в наше життя. Раніше ми майже нічого не знали про гібридні війни, сьогодні ми можемо виступати експертами щодо цього. Свій кривавий слід ця війна залишила і в кожному українському університеті – серед загиблих в АТО є також студенти і викладачі. Ушановуючи їх пам'ять, рівняючись на них у відданості Батьківщині, ми повинні думати про мир і боротись за мир, не поступаючись при цьому інтересами нації, бо тут йдеться про майбутнє українців.

Педагогіка миру має відігравати у цих процесах значну роль. Адже під час війни треба вчитись миру і толерантності, збереженню людяності. Педагогіка миру

має багато аспектів. Я хочу запинись на тому її напрямі, який вписується в річище європейської гуманістичної традиції, але зберігає національно-патріотичне спрямування. Це мир як духовно-душевний стан людини, укоріненої в своє національне буття. Миролубною може бути тільки зріла і відповідальна особистість, яка контролює свої емоції, здатна перебороти агресію усередині себе. У сучасних розвинутих суспільствах спостерігаються постсекулярні тенденції, коли у політичне і національно-патріотичне виховання включаються гуманістичні смисли, спільні для усіх світових релігій. В Україні таким транслятором є християнська етика, настанови якої все ще недостатньо застосовуються у морально-етичному вихованні, яке займає одне з центральних місць у курикулярних опціях педагогіки миру. Українська національна ментальність, смисли якої пронизують сквородинівську традицію, є тим фундаментом, на якому розбудовується національно-патріотична складова педагогіки миру. Говорячи про педагогіку миру, треба також зупинитись на гуманістичному потенціалі козацької педагогіки, актуалізація смислів якої здатне посилити її національно-патріотичну складову. Палкий патріот у реаліях мультикультурного суспільства не повинен бути агресивним, радше він має навчитись трансформувати свою агресію у миролубне, толерантне ставлення до представників інших культур.

Підсумовуючи усе сказане, треба зазначити, що педагогіка миру показує шляхи самоудосконалення особистості, можливості її самореалізації у миротворчій діяльності. Ця діяльність є практикою педагогіки миру. Від пасивного пацифіста миротворець відрізняється активною життєвою позицією. Він є оптимістом і навіть у скрутні часи зберігає впевненість, що Україна загартується у випробуваннях, які їй приготувала доля і попередній історичний розвиток. Українці – це героїчний народ з розвинутим почуттям відповідальності. Ці риси національного характеру треба стверджувати і розвивати, щоб перетворитись на потужну державу.

К. В. Ткачук

педагог-організатор Криворізької ЗШ I-III ст. імені Миколи Решетняка

ФОРМУВАННЯ СВІДОМОГО ТА ВІДПОВІДАЛЬНОГО ГРОМАДЯНИНА ЗА ДОПОМОГОЮ СИСТЕМИ ШКІЛЬНОЇ ПОЗАУРОЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Сьогодні в освіті документи, які регламентують освітній процес, побудовані на принципах демократичного впливу на учасників освітнього простору та мають демократичний характер управління освітою.

Демократична культура особистості – це сукупність якостей особистості, які визначають здатність людини здійснювати ефективний соціальний вплив, виховуючи основні демократичні цінності суспільства та розуміння власних особливостей. На нашу думку, демократія в освіті можлива за умови надання учням прав та можливостей для самостійної активної діяльності, керованою дорослим.

Так у школі виховання демократичної культури засновано на основних аспектах: використання можливостей змісту навчальних дисциплін; організація діяльності педагогів (використання форм, методів, технологій організації діяльності); розвиток системи відносин педагогів та учнів.

Все це зумовило створення при школі дитячого громадського об'єднання «Співдружність». Яке має на меті добровільного об'єднання учнів за для вироблення у них навичок самоврядування, вміння співпрацювати на принципах партнерства, гласності, демократизму. Учніське самоврядування, яке направляє до пошуку шляхів, оцінок, позицій життєвої активності. Самоврядування дає можливість кожному учневі показати себе, реалізувати свої ідеї і здібності, готує дітей до життя в сучасному суспільстві, забезпечує розвиток у підлітків самостійності в